

MESLEKİ EĞİTİM

MESLEKİ EĞİTİM İLKELERİ

- İhtiyaç doğrultusunda nitelikli iş gücü yetiştirmek,
- Mezunların üretime katılacak şekilde yetişmesini sağlamak,
- Mesleki ve teknik eğitim sistemini sürekli geliştirmek ve kalitesini yükseltmek, İş piyasasının ihtiyaçlarına göre modüler öğretim programları hazırlamak,
- Ekonomide verimlilik ve rekabet gücünün artırılması için eğitimin sosyal ve sektörel entegrasyonunu sağlamak,
- Bireylere bir mesleğin gerektirdiği bilgi ve becerilerin yanı sıra değişime uyum sağlaması için ihtiyaç duyulan yetkinlikleri kazandırmak,
- Dijitalleşme süreciyle birlikte belirli alanlarda bireylere bilgi ve iletişim teknolojilerinde temel yetkinliklerin yanı sıra üst düzey becerileri de kazandırmak,
- Öğrencileri millî kültürümüzün temeli olan ahilik anlayışıyla ve bu anlayışa özgü iş ahlakı değerleriyle yetiştirmek,
- Mesleki ve teknik eğitim ile insan odaklı kalkınmanın sağlanmasında etkin yer almak,
- Sektörün dijital dönüşümü çerçevesinde yeni iş alanlarının oluşturulması ve istihdamın artırılmasında rol oynayan girişimcilik anlayışı kazandırmak,
- Meslek edinmek isteyen bireylerin mesleki eğitim sistemi içerisinde eğitimlerini tamamlamalarını sağlamak ve bu bireyleri mesleklerinde kalifiye çalışanlar olarak meslek sahibi yapmak,
- Mesleki eğitim sistemine girecek gençlere uygun meslek seçiminde rehberlik yapmak,
- Mesleki eğitim alan bireylerin eğitim süresince sosyal güvencelerini sağlamak,

MESLEKİ EĞİTİMDE UYGULANAN MEVZUAT/ POLİTİKA BELGELERİ

Mesleki Eğitimde Uygulanan Mevzuatlar

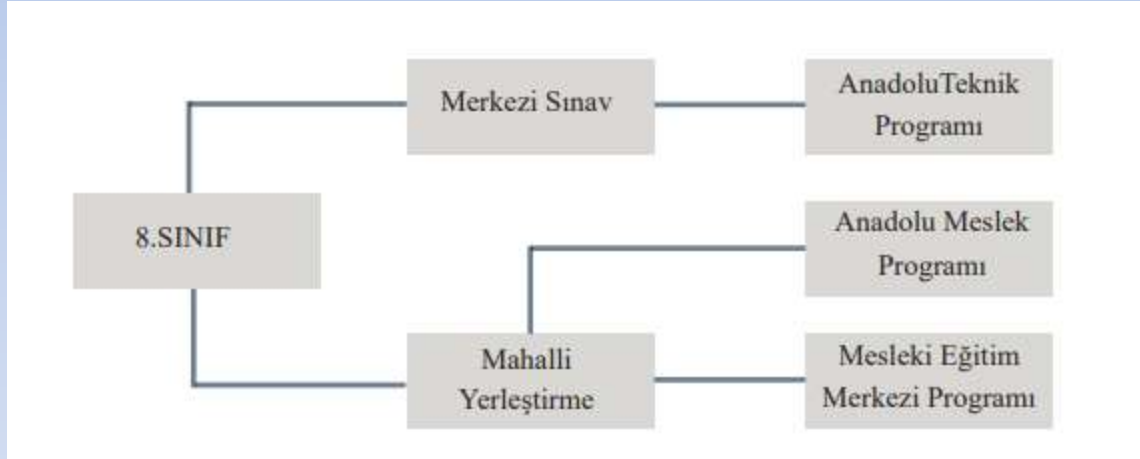
- 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu
- 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu
- 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu
- Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği
- Millî Eğitim Bakanlığı Önceki Öğrenmelerin Tanınması, Denklik ve Ölçme Değerlendirme İşlemleri ile İlgili Usul ve Esaslara İlişkin Yönerge

Mesleki Eğitim Politika Belgeleri

Ülkemizin sürdürülebilir ekonomik ve sosyal gelişmesini sağlayabilmesi, küresel rekabette yerini alabilmesi, eğitime ayrılan kaynakları daha verimli ve etkin kullanabilmesi için temel dayanak noktası, eğitim sisteminin tüm süreçlerinin kaliteye dayalı hale getirilmesidir.

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM KURUMLARINDA EĞİTİM

Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarına kayıt olmak için ortaokul veya imam-hatip ortaokulunu bitirmiş ve öğretim yılının başlayacağı tarihte 18 yaşını bitirmemiş olma şartı aranır. Yaş şartını taşımayan öğrencilerin örgün ortaöğretim kurumlarına kayıtları yapılmaz. Mesleki eğitim merkezlerine kayıt yaptırmak için en az ortaokul veya imam-hatip ortaokulu mezunu olmak yeterlidir. Mesleki eğitim merkezine kayıt ve ilişik kesmeye ilişkin hususlarda yaş ile ilgili kısıtlama yoktur.

Mesleki eğitim merkezlerinde kalfalık ve ustalık, diploma telafi programları uygulanır. Teorik ve pratik eğitim birbirini tamamlayacak şekilde planlanır ve yürütülür.

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM KURUMLARINDA EĞİTİM

Mesleki eğitim merkezlerine 3308 sayılı Kanununun 13. Maddesi kapsamında bir işletme ile sözleşme imzalayanların kayıtları yıl boyunca devam eder. Bunlardan aralık ayının son iş gününe kadar kayıt yaptıranların eğitimleri mevcut sınıflarında devam eder. Ocak ayının ilk iş gününden itibaren kayıt yaptıranlar ise işletmede mesleki eğitimlerine devam ettirilir, ancak o ders yılı için yıl sonu puanı verilmez. Bunlar o yıla ait okuma hakkını kullanmamış sayılır ve teorik eğitimleri yeni ders yılı başında başlar. Ortaöğretim kurumu mezunu olanların kayıtları doğrudan 10 uncu sınıfa yapılır. En az ortaokulu veya imam hatip ortaokulunu bitirmiş olup ilgili meslek dalından kalfalık belgesi sahibi olanların kayıtları doğrudan 12' nci sınıfa yapılır.

İşletmelerdeki mesleki eğitimin gündüz yapılması esastır. Ancak 4857 Sayılı İş Kanunu'nun 73. Maddesine göre sanayiye ait işlerin dışındaki diğer sektörlerde mesleki eğitim, sektörün ve program türünün özelliği ile iklim şartları ve yılın belli zamanlarında çalışan işletmeler dikkate alınarak il istihdam ve mesleki eğitim kurulunun kararıyla günde 8 saati ve saat 22:00'ı geçmemek üzere gece de yapılabilir.

Aday çırak ve çıraklar ile işletmelerde mesleki eğitim gören, staj veya tamamlayıcı eğitime devam eden öğrencilere, 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununun 25' inci maddenin birinci fıkrası kapsamında işletmeler tarafından yapılacak ödemeler asgari ücretin net tutarının yüzde otuzundan az olamaz.

Ödenebilecek en az ücretin; yirmiden az personel çalıştıran işletmeler için üçte ikisi, yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işletmeler için üçte biri, devlet katkısı olarak geri ödenir. Kamu kurum ve kuruluşlarına devlet katkısı ödenmez.

Mesleki eğitim merkezi öğrencilerinin iş yeri değişikliği talebi hâlinde, iki hafta içerisinde yeni bir iş yeri ile sözleşme imzalaması gerekir. Zorunlu hâllerde bu süre ücretsiz izin süresini geçemez. Bu süre içerisinde de bir iş yeri ile sözleşme imzalamayanlar devamsızlıktan sınıf tekrarına kalmış sayılır.

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM KURUMLARINDA EĞİTİM

Mesleki eğitim merkezlerine 3308 sayılı Kanunun 13. Maddesi kapsamında bir işletme ile sözleşme imzalayanların kayıtları yıl boyunca devam eder. Bunlardan aralık ayının son iş gününe kadar kayıt yaptıranların eğitimleri mevcut sınıflarında devam eder. Ocak ayının ilk iş gününden itibaren kayıt yaptıranlar ise işletmede mesleki eğitimlerine devam ettirilir, ancak o ders yılı için yıl sonu puanı verilmez. Bunlar o yıla ait okuma hakkını kullanmamış sayılır ve teorik eğitimleri yeni ders yılı başında başlar. Ortaöğretim kurumu mezunu olanların kayıtları doğrudan 10 uncu sınıfa yapılır. En az ortaokulu veya imam hatip ortaokulunu bitirmiş olup ilgili meslek dalından kalfalık belgesi sahibi olanların kayıtları doğrudan 12' nci sınıfa yapılır.

İşletmelerdeki mesleki eğitimin gündüz yapılması esastır. Ancak 4857 Sayılı İş Kanunu'nun 73. Maddesine göre sanayiye ait işlerin dışındaki diğer sektörlerde mesleki eğitim, sektörün ve program türünün özelliği ile iklim şartları ve yılın belli zamanlarında çalışan işletmeler dikkate alınarak il istihdam ve mesleki eğitim kurulunun kararıyla günde 8 saati ve saat 22:00'ı geçmemek üzere gece de yapılabilir.

Aday çırak ve çıraklar ile işletmelerde mesleki eğitim gören, staj veya tamamlayıcı eğitime devam eden öğrencilere, 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununun 25' inci maddenin birinci fıkrası kapsamında işletmeler tarafından yapılacak ödemeler asgari ücretin net tutarının yüzde otuzundan az olamaz.

Ödenebilecek en az ücretin; yirmiden az personel çalıştıran işletmeler için üçte ikisi, yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işletmeler için üçte biri, devlet katkısı olarak geri ödenir. Kamu kurum ve kuruluşlarına devlet katkısı ödenmez.

Mesleki eğitim merkezi öğrencilerinin iş yeri değişikliği talebi hâlinde, iki hafta içerisinde yeni bir iş yeri ile sözleşme imzalaması gerekir. Zorunlu hâllerde bu süre ücretsiz izin süresini geçemez. Bu süre içerisinde de bir iş yeri ile sözleşme imzalamayanlar devamsızlıktan sınıf tekrarına kalmış sayılır.

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM KURUMLARINDA EĞİTİM

Mesleki eğitim merkezlerinde 9' uncu sınıfın sonuna kadar alan, 10' uncu sınıfın sonuna kadar aynı alan içinde dal değişikliği yapılabilir.

5510 sayılı Kanuna göre kalfalık ve ustalık eğitimine devam eden öğrenciler ile işletmelerde mesleki eğitim/ staja tabi tutulan, tamamlayıcı eğitim ya da alan eğitimi gören öğrenciler hakkında iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigortası primleri asgari ücretin yüzde ellisi üzerinden, Bakanlık bütçesine konulan ödenekten karşılanır.

İşletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler, beceri eğitiminin değerlendirilmesi amacıyla ders yılının son haftasında beceri sınavına alınırlar. Mesleki eğitim merkezi programına kayıtlı 11' inci ve 12' nci sınıf öğrencilerinin beceri sınavı; Bakanlıkça hazırlanan, kalfalık/ustalık beceri sınavı değerlendirme kriterleri doğrultusunda, uygulamalı olarak yapılır ve kamera kaydına alınır.

ULUSAL MESLEK STANDARTLARI (UMS), ULUSAL YETERLİLİKLER (UY)

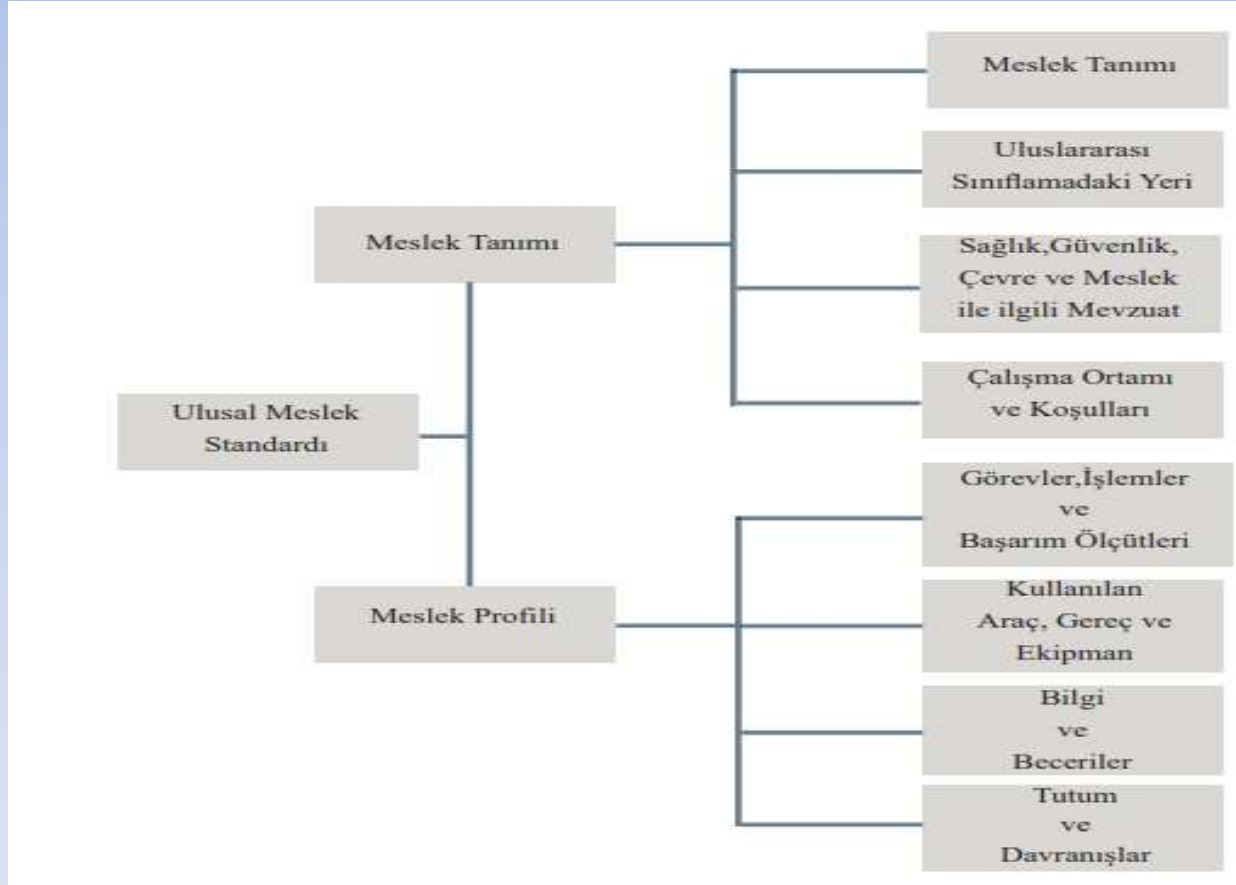
Ulusal Mesleki Yeterlilik Sistemi; ulusal meslek standartlarının oluşturulduğu, mesleki ve teknik eğitim ve öğretim programlarının bu standartlara göre hazırlandığı, işgücünün mesleki yeterliliğinin akredite olmuş ve MYK tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlarca ölçme ve değerlendirme merkezlerinde yapılan teorik ve uygulamalı sınavlar sonucunda belgelendirildiği, alınan belgelerin ulusal ve uluslararası düzeyde kıyaslanabilirliğinin sağlandığı, hayat boyu öğrenmenin desteklendiği, formel (örgün) eğitim almadan mesleği öğrenen kişilere bilgi ve becerilerini belgelendirme imkanının verildiği ve iş dünyası temsilcilerinin sürece ilişkin tüm kararlara aktif olarak katıldığı, kalite güvencesinin sağlandığı, adil, şeffaf ve güvenilir bir sistemdir. Bu sistemin en güçlü yönlerinden birisi, hayat boyu öğrenme anlayışını kabul etmesidir.

Ulusal meslek standartları ve ulusal yeterlilikler; sektörlere ve mesleklere ilişkin yetkinliği ve temsil gücü olan ve MYK tarafından yetkilendirilmiş kamu kurum/kuruluşları, işçi, işveren, meslek örgütleri ve sivil toplum örgütleri tarafından iş dünyasının ihtiyaçları ve geleceğe dönük eğilimleri ile eğitim dünyası ve diğer sosyal tarafların katkılarının esas alınması suretiyle hazırlanmaktadır.

3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanununa göre ustalık belgesi almış olanlar ile Millî Eğitim Bakanlığına bağlı mesleki ve teknik eğitim okullarından ve üniversitelerin mesleki ve teknik eğitim veren okul ve bölümlerinden mezun olup, diplomalarında veya ustalık belgelerinde belirtilen bölüm, alan ve dallarda çalıştırılanlar için MYK belge şartı aranmaz.

Ulusal Meslek Standardı (UMS)

Bir mesleğin başarı ile icra edilebilmesi için Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından kabul edilen gerekli bilgi, beceri, tavır ve tutumların neler olduğunu gösteren asgari normdur.

Ulusal Yeterlilik

Ulusal yeterlilikler, yeterlilik birimleri ve öğrenme çıktılarından oluşmaktadır.

Yeterlilik birimi; Ulusal yeterliliklerde zorunlu veya seçmeli olarak yer alan, bağımsız olarak ölçülebilen, transfer edilebilir yeterlilik bölümüdür.

Öğrenme çıktısı; herhangi bir öğrenme sürecinin (örgün, yaygın ve serbest) tamamlanmasından sonra bireyin elde ettiği bilgi, beceri ve yetkinliklerdir.

MESLEKİ GELİŞİM VE HAYAT BOYU ÖĞRENME

Hayat Boyu Öğrenme, bireyin bilgi ve becerilerini geliştirmek amacıyla hayatı boyunca katıldığı her türlü öğrenme etkinliğini kapsar. Hayat boyu öğrenme, okullar ile sınırlı kalmayan; evde, işte, hayatın her alanında gerçekleşebilen; öğrenmenin yaş, sosyal, ekonomik statü ve eğitim seviyesine bakılmaksızın, herhangi bir engel olmadan sürdürülebileceğini gösteren temel kavramlardan biridir.

İŞLETMELERDE BECERİ EĞİTİMİ, ÇIRAK, KALFA, USTA, ÖĞRETİCİLİK KAVRAMLARI

Aday çırak, çıraklığa başlama yaşını doldurmamış ve çıraklık döneminden önce kendisine iş yeri ortamı tanıtılan, sanat ve mesleğinin ön bilgileri verilen kişiyi;

Çırak, çıraklık sözleşmesi esaslarına göre bir meslek alanında mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarını iş içerisinde geliştirilen kişiyi; Öğrenci, işletmelerde, mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarında örgün eğitim görenleri;

Kalfa, bir mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarını kazanmış ve bu meslekle ilgili iş ve işlemleri ustanın gözetimi altında kabul edilebilir standartlarda yapabilen kişiyi;

Usta, bir mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarını kazanmış ve bunları mal ve hizmet üretiminde iş hayatınca kabul edilebilecek standartlarda uygulayabilen; üretimi planlayabilen; üretim sırasında karşılaşılabilecek problemleri çözümleyebilen; düşüncelerini yazılı, sözlü ve resim ile açıklayabilen; üretimle ilgili pratik hesaplamaları yapabilen kişiyi;

Usta öğretici, ustalık yeterliğini kazanmış; aday çırak, çırak, kalfa ile mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumları öğrencilerinin iş yerindeki eğitiminden sorumlu; mesleki eğitim tekniklerini bilen ve uygulayan kişiyi ifade eder.

MESLEKİ EĞİTİM/STAJ SÖZLEŞMESİ BÖLÜMLERİ

3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu kapsamında bulunan il ve mesleklerde faaliyet gösteren iş yerleri, Bakanlıkça tespit edilecek illerde ve meslek dallarında on dokuz yaşından gün almamış kişileri çıraklık sözleşmesi yapmadan çalıştıramazlar. Mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarının örgün eğitim programlarından mezun olanlar ve kalfalık belgesi sahipleri bu hükmün dışında tutulur.

Çıraklık sözleşmesi; çırağın sözleşme süresi içinde reşit olması halinde, çırağın rızasıyla; iş yeri sahibinin değişmesi halinde yeni iş yeri sahibinin aynı mesleği sürdürüyorsa rızasıyla devam eder, aynı mesleği sürdürmüyorsa sözleşme feshedilir. Fesih halinde çırağın önceki çalışmaları geçerli olup; yeni yapacağı çıraklık sözleşmesi ile çıraklık statüsünü devam ettirerek çıraklık süresini ve eğitimini tamamlar.

Sözleşme; işletmede yapılacak mesleki eğitimin/stajın esaslarını düzenlemek amacıyla okul/kurum müdürü, işveren veya işveren vekili ile öğrenci reşit ise kendisi, değilse yasal temsilcisi arasında üç nüsha düzenlenir. İmzalanan sözleşmenin birer nüshası taraflarda bulunur.

İşletmeler; öğrencilere teorik eğitim için okul müdürlüğüne düzenlenecek programa göre haftada iki gün ücretli izin vermekle yükümlüdürler. Mesleki eğitim merkezi öğrencilerinin teorik eğitim izni, 9' uncu sınıftan itibaren uygulanan programın özelliğine göre belirlenir.

MESLEKİ EĞİTİM OKUL/KURUMLARINDA VERİLEN BELGELER

Mesleki eğitim merkezi öğrencileri diploma alabilmek için ustalık belgesini almaya hak kazanmış olmanın yanında Bakanlıkça belirlenecek fark derslerini mesleki eğitim merkezlerinde düzenlenecek yüz yüze eğitim programları veya açık ortaöğretim kurumları yoluyla başarmak zorundadır. Bunların diplomaları fark derslerini tamamladıkları kurum tarafından ilgili mevzuatına göre düzenlenir. Anadolu meslek programından Anadolu teknik programına geçiş yapanların diplomalarında Anadolu meslek programında öğrenim gördükleri alan/dal isimleri yazılır.

Mesleki eğitim merkezi öğrencilerinden 11 inci sınıfın sonunda yapılan kalfalık sınavlarında başarılı olan ve başarısız dersi bulunmayanlara **Kalfalık Belgesi**, kalfalardan programlarında öngörülen teorik ve pratik eğitim süresi sonunda yapılan ustalık sınavlarında başarılı olanlara **Ustalık Belgesi** düzenlenir.

Bağımsız İş yeri Açma Belgesi e-Okul sistemi üzerinden öğrencinin mezun olduğu okul müdürlüğünce düzenlenir. Bu belge 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu gereğince **“Ustalık Belgesi”**ne tanınan bütün hakları kapsar.

Ustalık veya iş yeri açma belgesine sahip olanlar ile en az ön lisans seviyesinde mesleki eğitim almış olanlar, okul ve kurumlarca açılan iş pedagojisi kursuna katılabilirler. İş pedagojisi kursu uzaktan eğitim yolu ile de düzenlenebilir ve sınavları e-Sınav şeklinde yapılabilir. Kursu başarı ile tamamlayanlara **usta öğreticilik** belgesi verilir. Usta öğreticilik belgesi; ustalık belgesi, iş yeri açma belgesi veya en az ön lisans diploması ile birlikte kullanılır.

Önceki Öğrenmelerin Tanınması ve Denklik

Mesleki Eğitim sisteminde; bireyin örgün, yaygın ve/veya serbest öğrenmeler yoluyla edindiği bilgi, beceri ve yetkinliklerin kalfalık ve ustalık eğitiminde denkliği yapılır. Önceki öğrenmenin tanınması ile ilgili belgelendirme, 3308 sayılı Kanun kapsamındaki alan/dallarda yapılır. Bu kapsamda yapılan denklik sonucunda kalfalık ve ustalık sınavına girmeye hak kazananların sınavları; yılda iki defadan az olmamak üzere Bakanlıkça belirlenecek takvime göre yapılır. Bakanlığın belirlemiş olduğu takvime göre şubat, nisan, haziran, ağustos, ekim ve aralık aylarında olmak üzere yılda 6 defa sınav yapılmaktadır.

Kalfalık ve Ustalık Sınavları İçin Başvuru Kriterleri

Önceki öğrenmelerin tanınması kapsamında kalfalık/ustalık sınavlara başvuru yapabilmek için en az 22 yaşını bitirmiş, ilköğretim okulu mezunu veya ortaokul/imam hatip ortaokulu öğrenimini tamamlamış olmak gerekir. 1996/1997 eğitim öğretim yılı ve daha önceki yıllarda ilkokulu bitirmiş olanların değerlendirme işlemleri ilkokul diploması ile yapılır. İlkokulu bitirmeden ayrılmış olanlar ile ilköğretim okulu veya ortaokul/imam hatip ortaokulu mezunu olmayanların açık öğretim ortaokuluna kayıt olmaları hâlinde başvuruları kabul edilir.

Mesleği ile ilgili bir işte çalıştığını Sosyal Güvenlik Kurumundan veya e-Devletten alınacak işyeri unvan listeli prim dökümü veya BAĞ-KUR hizmet belgesi ile birlikte vergi dairesinden onaylı vergi mükellefiyet belgesi,

Mesleki ve teknik eğitim veren örgün veya yaygın eğitim okul ve kurumları ile 5580 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'na göre açılmış kurumlardan veya yurt dışından alınan belgeler,

Kalfalık yeterliğini kazanmış olup mesleklerinde en az beş yıl çalışmış olduğunu beyan edip Sosyal Güvenlik Kurumundan veya e-Devletten alınacak işyeri unvan listeli prim dökümü veya BAĞ-KUR hizmet belgesi ile birlikte vergi dairesinden onaylı vergi mükellefiyet belgesi ile belgelendirenler ustalık sınavlarına alınırlar.

Kalfalık ve Ustalık Sınavları İçin Başvuru Kriterleri

Mesleki Açık Öğretim Lisesi yüz yüze eğitimi tamamlama belgesi, dördüncü seviye yaygın eğitim kurs bitirme belgesi veya kurs / kurslar süresi en az 756 saat olan yaygın eğitim kurs bitirme belgesine sahip olup başvuru yapanlar ilgili alan/daldan ustalık beceri sınavına alınırlar.

1986-1987 eğitim öğretim yılından itibaren üç yıl süreli mesleki ve teknik ortaöğretim programlarından mezun olup başvuru yapanlar, diplomasında yazılı olan bölüm/alan ile ilgili olarak, mesleki eğitim merkezi programı kapsamındaki bir meslek dalından ustalık beceri sınavlarına alınırlar.

Ustalık belgesine sahip olup aynı alanda farklı bir daldan ustalık sınavına katılmak için başvuru yapanlar, fark derslerinin teorik sınavları ile ustalık beceri sınavına alınırlar.

MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi sahibi kişilerin halinde, üçüncü seviye MYK Mesleki Yeterlilik Belgesine sahip olanlar kalfalık sınavına, dördüncü veya daha üst seviye MYK Mesleki Yeterlilik Belgesine sahip olanlar ustalık sınavına alınırlar.

Mesleki ve teknik ortaöğretim programlarından 1985-1986 eğitim öğretim yılı sonuna kadar mezun olanlara, diplomasında yazılı olan meslekleri ile ilgili olarak, mesleki eğitim merkezi programı kapsamındaki bir meslek dalından bir defaya mahsus olmak üzere Kanunun geçici 1/b-2 maddesi kapsamında doğrudan ustalık belgesi düzenlenir.

Kalfalık ve Ustalık Sınavları İçin Başvuru Kriterleri

Yurt dışındaki mesleki eğitim kuruluşlarından kalfalık, kalifiye işçilik veya bunlara eşdeğer mesleki yeterlilik belgesi alanlara kalfalık belgesi, ustalık belgesi veya buna eşdeğer mesleki yeterlilik belgesi alanlara da ustalık belgesi Kanununun 35' inci maddesi kapsamında doğrudan verilir.

Önceki öğrenmelerin tanınması kapsamında müracaat eden kişilerin kalfalık ve ustalık sınavları başvuru şekline göre teorik sınav ve beceri sınavı şeklinde yapılır. Teorik sınavlar ise e-sınav şeklinde yapılmaktadır. Teorik sınavlar, çoktan seçmeli 50 soru üzerinden tek oturumda yapılır. Teorik sınavlarda yanlış cevaplar dikkate alınmaz. Teorik sınava girmek ve beceri sınavından 50 almak kaydıyla teorik sınavın %40' ı beceri sınavının %60' ı üzerinden ortalaması alınır. Sonuç olarak 50 ve üzeri olanlar başarılı sayılırlar. Girdikleri düzeyin belgesini kazanırlar. Girdikleri sınavlarda başarısız olanların bir sonraki sınav dönemlerinde sınava katılmak için dilekçe vermeleri gerekmektedir.

Kaliteli usta ihtiyacının karşılanmasında geleneksel çırak, kalfa, usta eğitimi açısından mesleki eğitim merkezleri önemli bir görev üstlenmektedir.